

משיחת אור לי"ט כסלו ה'תשד"מ

תפקיד הסנהדרין בישראל היה, כפי שכתוב ב"תנא דבי אליהו", שתפקידם של הסנהדרין הוא ש"חוגרים את מתניהם בשלשלאות של ברזל" כדי להתכונן למסע ארוך, מסע שכרוך בטרחות; וממילא, סתם חגורה עלולה להיקרע עקב טורח הדרך, ולכן הם היו צריכים לחגור את בגדיהם "בשלשלאות של ברזל". והם היו צריכים ללכת ממקום למקום: לא להמתין לאנשים שיבואו לשאול את הסנהדרין כיצד עליהם לנהוג, אלא הם היו צריכים ללכת אל האנשים - ללכת לאנשים שהם קטנים בידיעותיהם ואפילו לאנשים שהם קטנים בשנים.

עניין זה הוא מעין מסירות-נפש: בשעה שחברי הסנהדרין יושבים בלשכת הגזית שבבית-המקדש, יש להם תוקף של סנהדרין. אבל בשעה שהם סובבים בעירות ישראל, והם נמצאים מחוץ ללשכת הגזית, אין להם תוקף של סנהדרין, והם לא יכולים לפסוק דינים כלשהם בתור סנהדרין. הסמכות שלהם היא בתוקף דווקא כשהם סמוכים ל"מזבחי", בבית המקדש, כפי שהדין קובע.

למרות זאת, אומרים להם שהם צריכים לעזוב את תפקידם בתור סנהדרין, לצאת מלשכת הגזית ולצאת מירושלים. כעת הם לא יכולים לפסוק דיני נפשות, ובדינים אחרים ששייכים לסנהדרין.

ולשם מה הם עושים זאת? כדי לחנך את אלה שהם קטנים בידיעותיהם, או קטנים בשנים, כך שמלכתחילה הם לא יזדקקו להגיע אל הסנהדרין כדי "לדעת את המעשה אשר יעשון ואלה אשר לא תעשינה". מסעות אלה של הסנהדרין הם עניין של מסירות-נפש. ולאמיתו של דבר, זוהי מסירות-נפש בפועל ממש.

אנו מוצאים זאת אצל נשיאינו רבותינו, שמסרו את נפשם בפועל ממש. וכפי שראינו אצל נשיא דורנו, חמי הרבי: הוא סיכן את חייו, בפשטות, כדי להפיץ יהדות על ידי שלוחיו, לייסד 'חדרים', תלמודי-תורה, מקוואות וכיוצא בזה, בנוסף לפעולות שלו בעצמו ביחס ללימוד התורה. הדבר נכון גם לגבי אלה שהוא היה ממלא-מקומם. ובמיוחד אנו מוצאים מסירות-נפש אצל אדמו"ר הזקן.

הוא למד ולימד הן תורת הנגלה והן תורת החסידות, כפי שרואים מתוך השולחן-ערוך, שהוא התחיל לערוך עוד לפני קבלת הנשיאות, עוד בהיותו תלמיד של המגיד ממזריטש, כאמור בהקדמת ספרו. הוא גם הדריך בעבודת השם, במיוחד בספר ה"תניא" הקדוש, בו מוסבר כיצד "קרוב אליך הדבר מאוד בפיך ובלבבך לעשותו", על ידי אהבת השם ויראתו, כפי שדובר כמה פעמים.

פרשת זישה

בנוסף לכל האמור, אנו מוצאים עוד דבר חידוש: הוא עצמו היה הקורא בתורה בבית-הכנסת. וכשדובר אודות "שיעורים", מידות שונות שמוזכרות בתורה, כותב אחיו של אדמו"ר הזקן באחת מתשובותיו שהוא עצמו התעסק במדידת השיעורים של שעורה, מטבעות וכיוצא בזה, כדי לברר "שיעור" שמוזכר בתורה. וכשדובר אודות אופן השחיטה הראוי אצל שוחטים, אדמו"ר הזקן בעצמו קרא לשוחטים והראה להם כיצד זה צריך להיעשות, מה צריך לעשות וכיצד צריכים להיזהר, וכולי וכולי.

ואף ישנו הסיפור הידוע: מעשה שהיה בשבת, או אולי ביום כיפור - יש בזה נוסחאות שונות - שבאמצע התפילה, אדמו"ר הזקן הסיר את הטלית שלו והלך לקצה העיר. היתה שם אשה יולדת, שילדה ימים אחדים לפני כן - וכל בני הבית שלה הלכו להתפלל בבית-הכנסת, והיא נשארה לבדה. אדמו"ר הזקן הרגיש שהיא זקוקה לעזרה. הוא הלך בעצמו - הוא הסיר את הטלית - ועשה את כל המלאכות, עניינים שמותר לעשותם ביום כיפור רק במצב של פיקוח-נפש, כדי לעזור לאשה היולדת.